

GOEBBELS' DAGBØKER

BAKGRUNNEN:

Juli 1944: Sammensvergelsen mot Adolf Hitler har slått feil.

Joseph Goebbels – propaganda-minister i Nazi-Tyskland og lokal sjef for nazipartiet i Berlin – har ordnet opp i hovedstaden, iskaldt og brutalt.

Nå har han full kontroll over situasjonen der. De fleste av dem som var innblandet i det mislykte attentatet og mange andre er allerede henrettet. Goebbels flyr til Hitlers hovedkvarter ved Rastenburg på østfronten.

© Institut für Zeitgeschichte, München; Daily Mail/NPS, London/Oslo; Dagbladet, Oslo.

Adolf Hitler ble fanatisk beundret av sin mest betrodde mann, rikspropagandaminister Joseph Goebbels. Han så på Hitler som en Kristus-liknende skikkelse.

«Føreren styrt av Guds hånd»

” Under kjøreturen fra flyplassen registrerte jeg at Øst-Preussen fortsatt var ytterst fredelig. Det er ikke noe som tyder på at fronten er så nær.

Den første person jeg støter på i Føreren hovedkvarter er Riksmarskalken (Hermann Göring, sjef for Luftwaffe og nummer to i nazi-hierarkiet). Han er på nytt i ferd med å undersøke briefing-rommet, der bomben eksploderte.

Riksmarskalken er fortsatt manisk opptatt av det som skjedde, blant annet fordi hans nærmeste medarbeider, General Kortzen, døde av skadene. Videre omkom oberst Brandt, så hittil har attentatet krevd tre liv.

Man må bare konstatere at Føreren var svineheldig da han slapp fra det med så relativt ubetydelige skader. Riksmarskalken deler mitt syn på bakgrunnen for attentatet:

Voldsomt opphisset

Han er voldsomt opphisset over det faktum at generalene hadde tillatt seg sivile maktposisjoner og ikke vist ham noen lojalitet, da de trodde Føreren var død.

«**Om han gjentok full av opphisselse at han var Føreren lovlige arvtaker.**

Det var ham de væpnede styrker øyeblikkelig skulle gitt sin lojalitet.

Men vi må takke Gud for at dette spørsmålet ikke må besvares nå, ettersom Føreren lever, og vi håper å ha ham med oss for mange tiår ennå.

Heil Hitler

Så ser jeg Føreren igjen. Han møter meg på veien til sin bunker. Før første hilsen er virkelig sterk.

Jeg er beveget inn i mitt innerste indre over å se ham i så god form.

«**Jeg har følelsen av å stå foran en mann som i sitt virke er styrt av Guds hånd.**

Føreren har fremdeles merker etter sår i pannen. Han halter ennå svakt, ettersom han har brannskader på leggen, og armen som var støttet til kartbordet da bomba gikk av, er

Som aktiv nazist kunne Joseph Goebbels utnytte sine evner som demagogisk taler, sin analytiske intelligens og sin hang til teatraliske effekter.

kvestet. Men ellers er han helt uskadd.

Føreren viser meg så rommet hvor drapsforsøket fant sted. Det var flaks at Speer ikke fikk dette rommet bygd i betong. Trykket fra bomben som forresten var av engelsk opprinnelse, ble derfor ikke stengt inne. Ellers ville ingen ha kommet ut av rommet i live.

Da det smalt

Etter at bomben hadde gått av, slo Føreren først fast at han fremdeles hadde hodet, øynene, armene og beina i behold. Så fant han ut at han kunne bevege seg, og etter at han kom seg fra det første sjokket, forsøkte han å komme seg ut i det fri, siden flammene slo opp over hele rommet.

Det lyktes, sa han. I det øyeblikk han kom ut, kastet Keitel seg mot ham og falt gråten- ” de i armene hans.

Denne historien, som på en komisk måte er i strid med Keitels egen beretning, er det eneste glimt av humor Goebbels viser i sin 67 siders omtale av attentatet:

” Stauffenberg la en engelsk T-bombe i kofferten sin, som han så satte, som vanlig, ved Førerenes føtter. Så forlot

han rommet, fordi han måtte telefonere, sa han.

Han ventet ved telefonen til det smalt, og så dro han fra hovedkvarteret til flyplassen ved Rastenburg.

«**Han slapp gjennom sikkerhets-sperringene med flaks, for hovedkvarteret var allerede avstengt på ordre fra sikkerhetsstaben.**

På flyplassen ventet et fly på ham, klargjort av den forræderiske general Wagner.

På min ordre

Så gikk vaktbataljonen til aksjon på mine ordre. I mellomtida opprettet general Fromm, som faktisk hadde deltatt i sammensvergelsen, sin egen standrett for å dømme sine medsamsvorne til døden og på den måten kvitte seg med ubehagelige vitner.

Det er interessant at det først var en mann ved televerket i Berlin som først rettet mistanken mot Stauffenberg. Han gikk bort til Føreren og sa:

«Min Fører, ingen andre enn oberst Stauffenberg kan ha gjort dette.»

Hitler ga ordre om å arrestere Stauffenberg, men den kom for seint til Berlin for å ha noen virkning.»

Lykketreff

I virkeligheten var det et lykketreff at ordren om å arrestere Stauff-

enberg kom for seint, noterte Goebbels. Hadde han blitt arrestert på flyplassen, ville trolig kuppmakerne i Berlin fremdeles sittet trygt i jobbene sine.

«Stort sett kan vi derfor si at det som det måtte komme et kupp, kunne det knapt ha gått bedre for oss. Jeg er overbevist om at Fromm ikke bare var medlem av sammensvergelsen, men den virkelige lederen, skriver Goebbels.

Men han tok feil. Det fantes faktisk ingen leder, og det var en av sakene til at sammensvergelsen mislyktes.

«Jeg meldte til Føreren alt jeg erfarte i Berlin, som bare bekreftet hans eget syn. Han fant mine tiltak svært tiltrekkende.»

Goebbels skriver at Hitler sterkt støttet hans avgjørelse om å ikke bruke Waffen SS mot generalene i hæren.

Frimurerlosje

” Jeg hadde, selvfølgelig, alltid hevdet at kupp- ” makere i hæren bare måtte slås ned med enheter fra hæren.

«**Føreren er særlig lei av generalene, først og fremst generalstaben.**

Han er fast bestemt på å gjøre dem til et blodig eksempel og utrydde denne losjen av frimurere som alltid har vært fiendtlige overfor oss og som bare har ventet på anledningen da de kunne, i det mest kritiske øyeblikk for Riket, sette kniven i ryggen på oss.

Retten må inneha historiske dimensjoner og til og med de folkene som har forvirrende roller, for eksempel general Haser i Berlin, fortjener dødsstraff, fordi uansett om han trodde Føreren var død, har han fremdeles ingen rett til å stenge av regjeringskvarteret og utøve sivil makt.

Som regel burde alle generaler som tilranet seg sivil makt stilles for retten og dømmes til døden.

Frie fullmakter

Jeg ba Føreren gi meg absolutte fri-

GOEBBELS' DAGBØKER

Joseph Goebbels var den mest utspekulerte av alle nazistørrelsene. Som rikspropagandaminister var han nazismens fremste misjonær ved siden av Hitler.

fullmakter til å kommandere vaktbataljonen for framtida, og det gikk han med på. Kuppet vil sikkert få store konsekvenser.

En første opprenskning må til. Hitler har bestemt å utrydde hele den klanen av generaler som gjorde opprør mot oss, med greiner og røtter. Han vil rive ned veggen som er blitt reist mellom de militære, partiet og folket.

Selvfølgelig må denne opprenskningen ses i sammenheng med liknende kriser forårsaket av kuppforsøk innen partiet.

Nå vil den effektive propagandist Goebbels markedsføre Hitlers redning som et mirakel, og han minnet Hitler om hvor fint det gikk da de utryddet alle motstanderne innen partiet i «de lange knivers natt» i trettiåra:

Framtidstro

Jeg har stor tro på framtida. Vi må kanskje gjennom vanskelige tider men vi er over det verste.

(Innenriksminister og SS-fører Heinrich) Himmler vil uten tvil bruke hæren med uant styrke. Hvis jeg får fullmakt kan jeg gjøre det samme i det sivile livet. Jeg vil ta over statsapparatet og gjenopprette klare kommandolinjer med jernhånd. Det som gir meg store grunner til å

tvile er det faktum at Føreren er blitt svært gammel. Han virker svekket på grunn av smertene han har. Likevel er han i godt humør og spesielt godmodig, og jeg har aldri sett ham utstråle slik indre varme som i disse dagene.

Elskede Hitler

Man kan ikke unnlate å elske ham. Han er det største levende historiske geniet i vår tid. Med ham vil vi enten seire eller gå under som helter. Vi er alle så lykkelige over at Føreren har overlevd mordforsøket, siden han i dag ikke bare representerer Nasjonalsosialismen, men selve «Das Reich».

– Utrydd generalklikken!

Goebbels spiste middag med Hitler og rustningsminister Albert Speer. Hitler ga Goebbels ordre om å arrangere store stevner over hele landet for å be om at den forræderiske generalklikken må utryddes.

Først skulle de skyldige miste sin militære rang og så få sparken fra hæren og bli overlatt til folkets domstoler og Freisler.

Roland Freisler var den notoriske sjefen for Folkedomstolen som senere rettet de mest grusomme trusler mot de tiltalte før dommen falt.

Goebbels stolte på at Freisler skulle finne den rette måten å håndtere dem på. Han meldte til Føreren de-

taljene om de trofaste vaktsoldatene i Berlin og major Remers tapre opp-treden.

Major Otto Remer var den offiseren som overlot sine 500 soldater til Goebbels' kommando umiddelbart etter eksplisjonen.

– Døm dem til døden!

Føreren bestemmer å utnevne Remer til oberst og trolig til kommandant i Berlin by. Det er også hårreisende at de forræderiske generalene trodde at straks de var befridd for lojalitetsteden til Føreren, hadde de ikke lenger noen plikter overfor regimet eller Nasjonalsosialismen.

Hvordan kan generaler som er for dumme til å forstå politikk innbille seg at de får rett til makt straks Føreren er død og til å behandle ledende nasjonalsosialister som gangstere, særlig når det er nasjonalsosialistene som har gitt dem uniformene? Folkets domstoler vil så å si bare idømme dødsstraff.

● Utdragene fra dagbøkene fortsetter i morgen

- Bøkene viktig historisk kilde

Av JAN TYSTAD

LONDON (Dagbladet): - Goebbels-dagbøkene som nå offentliggjøres i Dagbladet og Daily Mail er en viktig kilde til ny informasjon.

- De gir oss ikke bare nye glimt av de som skjedde blant eliten av tyske nazister. De utfyller også hull i vår kunnskap om verdenshistorien, sier Anthony Glees som leder Europa-avdelingen ved Brunel-universitetet i London.

Glees har studert Nazi-Tyskland i 20 år, og har på oppdrag av den britiske regjeringen vurdert gamle naziforbrytelser.

Goebbels ble lenge sett på som Hitlers likemann når det gjaldt propaganda, senere sa historikerne at han var et teknologisk geni. Andre hevdet at han var den intellektuelle størrelsen i regimet.

Anthony Glees mener dagbøkene viser noe annet:

- De forteller oss at han ikke var noen stor tenker, men en besatt, ondskapsfull, hensynsløs mann på jakt etter makt.

- Han hadde en fanatisk beundring for Hitler som han så som en Kristus-liknende skikkelse, sier Glees.

GOEBBELS' DAGBØKER

Dagbladet fortsetter i dag med utdrag fra nazi-propagandaminister Joseph Goebbels dagbøker, som den tyske forsker Elke Fröhlich oppsparte i Moskva. Dette er den versjonen som er godkjent av Instituttet for samtidshistorie i München – ikke den som høyreekstremist David Irving offentliggjør i Sunday Times i morgen.

NAZI-TOPPENE I HARD MAKTKAMP

– Rikskommissær Joseph Terboven er for øyeblikket den mest forhatte mann i Skandinavia. Det er ikke til å komme forbi at hans politikk har hatt de mest uheldige følger i Norge, dikterte Joseph Goebbels til sin dagbokfører Richard Otte 22. mai 1943.

Av JON-HJALMAR SMITH

På dette punkt skal vi ikke motsi den nazi-tyske propagandaminister.

Terboven var den tyske makthaver i Norge fra han kom hit 24. april 1940 til han sprenget seg selv i lufta i bunkeren på Skaugum seint på kvelden 8. mai 1945.

Han var direkte underordnet Adolf Hitler som var mer fornøyd med hans regime:

Hensynsløst

– For Terboven vet utmerket godt at han får kvikksand under føttene, hvis han ikke slår til, hensynsløst og brutalt.

Det forklarte Hitler i en av sine monologer ved middagsbordet i førerhovedkvarteret.

Goebbels hadde på sin side vært i det okkuperte Norge, offisielt for å besøke de tyske troppene og uoffisielt for å sondere stemningen etter at Terboven hadde oppnevnt de kommissariske NS-statsrådene. Det lyktes:

Demonstrasjon

Han kunne ikke unngå å legge merke til at noen gymnasiaster fra Kate-dralskolen som sto på fortuet, snudde ryggen demonstrativt til ham da bilkortesjen kjørte oppover Karl Johan 28. november 1940.

Gymnasiastene ble arrestert øyeblikkelig, og de NS-kontrollerte norske avisene nevnte selvfølgelig ikke en sånn ubehagelig episode.

Til gjengjeld boltret de seg i gjeldende svada: «De tyske soldatene sto som et massiv tvers over Jernbanetorget, og Østbanestasjonen var flott pyntet med tyske hakekorsfaner og grønt da toget rullet inn på perrongen.»

Med vennlig smil

Og: «Riksminister dr. Goebbels sprang smilende ut av sin reserverte vogn. De fremmøtte honoratiorene flokket seg om Riksministeren som hadde et vennlig smil til alle. Sammen med Reichskommissar spaserte Riksministeren, stadig smilende, gjennom den levende allé av stramme soldater. Langsomt gikk Riksministeren foran fronten av æreskompaniet.

Mens han smilte vennlig til soldatene, selvfølgelig – og der forlater vi ham.

På en såkalt foranstaltning hos generaloberst Nikolaus von Falkenhorst, den tyske militære sjefen i Norge, hyllet Goebbels det tyske hjem og den tyske familie og proklamerte et nytt fritt Tyskland, verdens første sosialstat.

NS-fører Vidkun Quisling fikk sjansen til å hylle propagandaministeren under festforestillingen «Wiener Blut» i Nationaltheatret.

Så vil det vise seg hva denne vennlig smilende Goebbels skrev om ham og Terboven i dagboka...

Rikspropagandaminister dr. Joseph Goebbels ankommer perrongen på Oslo Østbanestasjon i november 1940 for å besøke de tyske troppene i Norge. Her diskuterer Goebbels ivrig med generaloberst Nikolaus von Falkenhorst som var sjef for de tyske styrkene på norsk jord. Til høyre rikskommissær for Norge, Joseph Terboven. (Foto: NTB)

Forts. neste side